

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállítás:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra a 24. sz. alatti ház emeletében.

Kiadó hivatal:

Középcze, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr., 2-ször 6 kr., 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Hirdetések felvételnek Bécsben Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Haasenstein és Voglernél (Wollzeile 9. sz.). Nyilvántartási cikkek sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez czimzendők. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

Megjelen e lap hetenkint háromszor, u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt.

Előfizetési ár:

egész évre 12 frt, félre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Kolozsvár, augusztus 18. 1867.

Országgyűlésünk egyik legfontosabb feladata lesz a codificatio és egy czélszerűbb perrendtartás megállítása, s e téren igen fontos kérdés a bíróságok, törvényszékek új szervezése s végleges elrendezése.

Európában mindenütt a törvényszékek függetlenségének s a bírók elmozdíthatatlanságának elvét fogadták el, s alkalmazták.

Nálunk a bíróságok a szó szoros értelmében nem voltak függetlenek, a legalsóbb törvényszékek ítéleteiről választóik boszulhaták meg magukat az újabb választáskor, melyek constitutióknak értelmében évenként újultak, főbb törvényszékeinknek pedig részint végleges ítéletei is alá valának rendelve a király legfőbb bírói hatalmának az elítelt kérdésekben kegyelmileg megengedett recursus jogánál fogva, s annál fogva, hogy a 3,000 aranyon felüli értékű tárgyakban legfőbb törvényszékeinkről még az egyenes appellatio menedéke is megengedtetett a királyhoz, mint legfőbb bírónak.

Azon időkben, midőn a felsőbb törvényszékeket többnyire a leghatalmasabbak foglalták el s a nepotismus és clientela szabott meg minden polgári graduatiót, az igazságában megrövidített peresnek nem lehetett más végvigasztalása, mint azon végső illusio, hogy a királynál, mint szentnél és csalhatatlannál keressen menedéket; illusiónak pedig azért mondom ezt, mert éppen a király körében volt a nepotismus legfőbb fészke, ott a mindenható kancellária, mely tanácsa által a királyra befolyván, ezen legfőbb bírói hatalmat is könnyen leránthatá azon érdekek közé, melyek talán a főtörvényszékek döntvényeinél az igazságtalanságok rugóul szolgáltak.

A peres magyar ember még sem hitte el addig, hogy neki nincs igaza, míg ezt csak hozzá hasonló emberekből álló al- és felsőbb törvényszékek ítélték el, s míg egy tekintély, ki, mint szentelt és apostoli lény, fogalmában az emberek gyarlóságai fölött állott, nem mondotta ki ügyében a legeslegutolsó szót.

És valóban nem is volt ez pusztán scrupulus s rendkívül kétségbeejtő, midőn az ember tökéletes igazát érzi, s egy igen könnyen rossz felfogású, vagy megvesztegetett legfőbb fórumon őt egy igazságtalan ítélettel sújtják, s meglehet őt és családját örökre tönkre teszik.

Hallottam nem régen oly ítéletről, mely a semmisítő törvényszéken úgy döntött el, a mint a fennálló törvények szerint eldönthető nem lehetett. A per tárgya százezerekre ment, s a veszített félt elzárták, igazsága elérésétől ugyanazon törvények, melyek rendszabályai szerint magában az anyagi kérdésben neki meggyőződése, s idézett törvények szerint igaza van.

Miután hasonló körülmények közt a haldandó az Istenhez nem appellálhat, a magyar törvény menedéket engedett a királyhoz, sőt még ott eléjett ügynél is uradalmon kívül megengedte a kegyelem utáni újítás menedékét igénybe venni. És ez utóbbi menedék jog valóban oly fontos, hogy az igazság érdekében ezt alig lehetne intézvényeinkből kiküszöbölni, habár a közhitel érdeke annak némileg ellene szól.

Rendes, alkotmányos államokban igaz, hogy az igazságügyminiszeri felelősség alapján a törvényszékek szemmel látható igazságtalanságok ellenében erős controlleria s nagy anyagi és erkölcsi felelősség alá vannak vetve, s a bírók függetlenségét még azzal is óhajtja az állam biztosítani, hogy, mint például Angolhonban, rendkívüli nagy fizetéssel látja el a bíróságokat, minél fogva ezen pályán a legkitűnőbb találmányok s legnagyobb jellemek keresik s örömet fogadják el — de ott, hol az állami, anyagi viszonyokhoz képest a budget szűkebb korlátok közé van mérve, s az emberek pénzkapzsiságánál fogva a bíróságoknál sokkal pénzesebb felek merészkedhetnek amazoknak szerényebb sorsa miatt a megvesztegetésekhez is folyamodni; valóban nem csoda, ha az igazságügy ügyének végeldöntése végett oly

rétegek felé sovárogo, hol a megvesztegethetlenséget föltételezi, s nem csoda így, ha a magyar igazságszolgáltatás fenntartá a királyi summus iusticiariusi jogát, mint a kit csakugyan pénzzel megvesztegetni nem lehet.

Igy nálunk legfőbb fórumaink sem lehetnek függetlenek, ítéletök sorsa kisebb-nagyobb mérvben végre is magától a királytól függött.

A bírói elmozdíthatatlanság elve éppen nem volt meg intézményeinkben, kivált alsóbb fórumainkra nézve éppen ellenkező rendszert létesített a bírók évenkénti megválasztása fő- és legfőbb törvényszékeinkben (kir. táblának s főkormányzóságnak) maga a hivatalos állás állandó volt ugyan az egyénre nézve; de nem mondhatjuk, hogy maga a bírói állás elmozdíthatatlanságot involválta volna, sőt ellenkezőleg a kormánytól függött, hogy egyik vagy másik bírót, vagy kormányzói tanácsost nyugdíjba tegye, ha valamely más protegnálnak helyet akart csinálni, a kormánytól függött, hogy a ma iudicialis téren működő egyént holnap állásával megfelelő rangba a politikai térre tegye át, ennek akaratára ellenére is. Tehát felsőbb rétegekben is biztosítva volt ugyan a hivatali rang állandósága, de nem magáról a bírói pályáról elmozdíthatatlanság.

Ez elmozdíthatatlanság valamely merevebb fogalma mellett mi sem buzgolkodunk; a bírói elmozdíthatatlanságnak is épp úgy megvannak rossz oldalai, mint az ellenkezőnek. Sokszor igen jól végzett doctor iuriból, igen rossz és sületlen bíró válik; bárha különben igen becsületes s megvesztegethetlen ember, sőt maga a közmondás s köztapasztalás azt mondja, hogy jó ügyvédek rossz bírók szoktak lenni. Nagy baj tehát az elmozdíthatatlanság, mely miatt arra nem való embernek is ott kell ülnie valamely törvényszék nyakán. És nem lehet ignorálnunk azon nevezetes befolyást, a mit nálunk, hol főként az alsóbb bíróságok silányul vannak díjazva, a választási joga gyakorol a bírói visszavonulások és megvesztegethetetlenség ellenőrzésére.

Azt tapasztaltuk, hogy akkor is, midőn a bírók évenként változtak, azon jobb képességek, kik helyüket valóban betöltötték, mindannyiszor megmaradtak ott az újabb megújult választásoknál is, mert a fizetés oly csekély volt, hogy a közönségre nézve valódi nyereség vala, ha egy arra való képességet helyén megtarthatott.

Hazánk anyagi viszonyai közt nehezen van kilátás arra, hogy megyei bíróságaink oly móddal díjaztassanak, hogy állásuk professióvá válhassék, s épp ezért könnyebben levén kitéve ily állás a corruptióknak, csaknem elkerülhetlen, hogy azokat a megye a választási jognál fogva is ellenőrizhesse. Ezért tapasztaltuk, hogy döntőbb politikai körökben is a bírók el- vagy nem-mozdíthatatlansága felett a nézetek igen eltérnek, s valószínűnek látjuk, hogy a megállapodás a hosszabb tartamra — hat-tíz évre — kiható választásban fog megtörténni. Ezt csak oly intézmény által lehetne kikérülni, ha legalább is a szóbeli pörlekedés tárgyain felül eső keresetek elítélésére competens törvényszékek a megyei hatáskörből kivételnek, s ezek a kormány ágazs és felelőssége mellett egyszersmind függetlenségük által követelt fizetéssel ellátva működhetnének. Hogy igazságszolgáltatásunkban a bírói függetlenségre kell törekednünk, az kétségtelen. Nálunk azonban, hol a municipalitás szellem oly nagy, hol a burocratiától iszonyodunk, s hol a megyék inopulatiója is oly különböző, mostanság aligha fognak megyei törvényszékeink azon elvek szerint állandósíttatni, melyek gazdagabb s inkább centralizált alkotmányos államokban el vannak fogadva.

A főbb és legfőbb törvényszékeknek azonban nézetünk szerint is elmozdíthatatlanság s a mostaninál jobban fizetetteknek kell lenni, hogy teljesen önálló s függetlenek lehessenek. Ezeknek lesz feladata jóvá tenni az igazságszolgáltatásban, ha mit az első bíróságok rontanának. Miután felelős minisztériumunk van, kegyelmezési jogon kívül a királyi summus iusticiariusi jogának megszűnése kevesebb veszéllyel fog járni, s egyszersmind megmenti a pörlekedő feleket a véget érhetlen ábrándoktól. A minisztérium felelős levén

az igazságszolgáltatásról, meg fogja alapíttatni törvény által a bírói fegyelmet és bírói felelősséget, a bíróságok fontosabb állásává válnak, az egyének anyagi és erkölcsi érdekében állandó a megvesztegethetlenség, s így remélünk lehet, hogy a miniszteriális rendszer behozatalával az igazságszolgáltatás valóban az is leend.

Dózsa D.

Constatirozás.

Az „Unio“ szerkesztőjének, úgy látszik, tárgyakat adunk a vezérekkézésre. Folytatja polemikáját, modora és hangja felett ítéljen a művelt közönség, még egyszer és utoljára a kérdést constatirozom.

Az „Unio“ megtámadván laptársait, azt mondá első cikkében, hogy 1848-ban a kancelláriát eltörölték, tehát Erdély legfőbb törvényszéke eltöröltetett.

Erre én azt mondtam, hogy a kancellária nem volt soha semmiféle törvényszék, Erdély főtörvényszéke a gubernium stb. volt az 1755-iki 2-ik törvények szerint, de volt legfőbb bíró a király, kihez a guberniumtól a 3,000 aranyon felül eső perek appellatio útján, a kisebb értékű perek recursus útján mentek fel. Kiemeltem a személyes bíróság és törvényszék fogalma közötti különbséget. Ez elvi különbséget megtenni a múltért, s lehető jövőért szükségesnek láttam.

Most, tegnapelőtti cikkében, már az „Unio“ nem a kancelláriát legfőtörvényszéknek, hanem, mint mi, a királyt mondja legfőbb bírónak, sőt annyira lemond a kancellária legfőtörvényszékességéről, hogy állítja, mikép Erdélynek nem is volt legfőtörvényszéke, s felhoz egy sereg apró pert, melyek — természetesen recursus mellett — a mint mi is felvihetőknek mondtunk, felmentek a királyhoz.

Éppen azt mondja itt, a mit mi mondtunk amott, s mégis mindenképp a muzeumba akar küldeni, hogy nézzük meg az unio bizottmányi munkálatait, pedig e munkálattal 2-dik cikkében azt akarta bizonyítani, a mit most tagad, t. i. hogy volt legfőtörvényszék a kancellária. Furesa eszméjéről.

Kérjük olvasó közönségünket, ne feledjék a kérdés ezen constatirozását, melyet egy utánékin- tés cikkünkre teljesen igazol, mert az „Unio“ nagyon csúrtván, csavarván a dolgot, mi őt e téren nem követhetjük, habár, még a hogy indult, arra is rájöhött, hogy mi állítottuk legfőtörvényszéknek a kancelláriát, s ő állítja azt, hogy a kancellária nem volt legfőtörvényszék, csak legfelsőbb bírónak, a királynak ellenőre és tanácsadójá.

D

Felhívás a „Gyulai Ferencz“ emléke ügyében.

Azon kegyelet, melylyel a t. hazai közönség a magyar nemzeti színművészet és e pályán jelesek iránt viseltetik, nyomban követte azon vesztesség érzetét, mely már csak egykori, jeles drámai színészünk Gyulai Ferencz elhunytán mindnyájunkat meglepett.

Több oldalról kezdett nyilvánulni azon óhaj, hogy néhai jelesünknek emléket emeljünk. Több helyütt aláírási ívek nyitattak, színi előadások rendezettek e célra, s ezek eredményeiben már is némi alappal bír e vállalat.

Hogy az egyenként működő erőket összpontosítani lehessen — Kolozsvárt, mint a néhányak születése és sirja helyén egy társulat alakult — s ez az előleges teendőket elintézésével alólirtakak bizta meg. — Alólirtak tehát teljes készséggel ragadják meg e megbízatást, s az e célra kibocsátott aláírási ívekkel bizalomteljesen járulnak a t. ez. hazai közönséghez, mint szintén az erre külön felkéri t. ez. gyűjtökhöz, azon kérelemmel, hogy a gyűjtés fáradságát elvállalni s a begyűjtendő összegeket alólirt bizottmányi jegyzőhöz Kolozsvárra beküldeni sziveskedjenek.

Nem kétkelünk továbbá az iránt, hogy a vidéki t. ez. színtársulatok igazgatói és egyes tagjai is szintén buzgolkodni fognak e célra rendezendő előadások útján meghozni a kegyelet és emlékezet filléreit egyik jelesebb bajtársunk hamvainak s a nemzeti színészet oltárának, melynek koszoruit és tövisét ők magok legjobban ismerik.

Valamint reméljük, hogy a hazai hírlapok t. ez. szerkesztősegit sem fogja azon kérésünk terhelnij, ha az e célra netalan ottan befolyó összegeknek szives elfogadására s e felhívásunk közlésére ezennel felszólítjuk.

Tesszük pedig e felhívást azon meggyőző-

dásban is, hogy ezen emlékek nemcsak az elhunytaknak a nemzeti színészet körüli egyetemés érdemeiről fognának halásan megemlékezni kölcsönben azon számos órák és esték élvezetéről, melyekkel néhai jelesünk feledhetetlenné tette magát; hanem egyszersmind látható jelét adnók azon kegyeletnek is, melylyel nemzeti nyelvünk iránt viseltetünk.

Hogy e vállalat a nmlgu országos színházi választmánynál szintén e célhoz és ügyhöz méltó pártolásra talál, világos a nmlgu választmány azon kijelentéséből, miszerint örömet beléegyezett abba, hogy azon esetre, ha a begyűlt pénz ereje a néhainak érez mellszobrát megszerezhetni engedi, e mellszobor a kolozsvári nemzeti színház előcsarnokába helyeztessék el.

Egyébiránt az emlék minősége, a begyűlt pénz erejéhez képest s a felmerülő főbb óhajások figyelembevételével, de mindenesetre nyilvános táncskozás útján fog megállíttatni.

E felhívásunkat pedig e kéressel zárjuk be: szerepeljünk most mi s legyünk munkások abban, hogy elhunyt jelesünk életének utolsó felvonásához, ne a feledés sötét takarója, hanem az örökifjú emlékezet zöldelő kárpitja gürdjöljön le!

Kolozsvárt, aug. 18-kán, 1867.

a Gyulai Ferencz emlék-bizottmány.

Gr. Eszterházy János, biz. elnök.

Bányai Vitéz, bizottm. tag.

Hajós János, bizottmányi jegyző.

Nemes Alsó-Fehérvármegye bizottmányi gyűlése.

Erzsébetváros, július 28. 1867.

Előleges értekezletre 24-re levén egybehiva, a megye szétszort helyzeténél fogva az értelmiség meglehetősen számmal központosult, alapelvet, választási kijelölés stb. megállapítása felett; 25-kén bizottmányi gyűlés, hol a főispán egy tapintatos beszéddel elfoglalta elnökségét, az 1861-ki tagok recitálattak, ezután gyűlési jegyzőnek 1861-beli főjegyző Sebessi István kérelmén fel, olvastatott főispán Ládai Ág. ö mlga újbóli kinevezetése, főispáni esküförmű, mely alapon jegyzőkönyvi észrevétel mellett ünnepélyesen feleltetett.

Olvastatik a megyéket szervező utasítás, a mely jegyzőkönyvi jogfentartás mellett, nehogy ebből jövőre jogkövetkeztetés származzék, alkalmazásul elfogadtatott; egy felterjesztésben kifejezve a megye alkotmányos érzelmét, mely jogszerű orvoslattal a f. m. kir. minisztériumhoz intéztetett.

Ugyanazon alkalommal elfogadtatott a megkoronázott magyar király s felséges hitvesse, a magyar királyné személyéhez egy hódolati felirat, kiemelendő a megye közérzelmét azon általános örömmel, hogy a hazai alkotmány részben is helyreállított, bizva király ö Felsége szilárd akaratában, hogy szent István birodalma integritását s annak alkotmányát ténylegesen is — azaz: valóssággal restitálni fogja; hála-szavakat intézve a honvédelmet képező ajándék szent eszméért, a melylyel az 1848-iki ünnepélyes harcokat, s annak küzdőit, mint egy alkotmányos elv védőit törvényesítik.

Olvastatott az 1863-beli szebeni tartományi gyűlés végzemenyeit megszűntető, ugy a kolozsvári 1865-diki országgyűlést feloszlató rendelet, egyhangulag tudomásul vétetve.

Főispán ö mlga a bizottmány jóváhagyása reményében felolvassa a tisztújítási kijelölés névsorát, a melyet az értekezlet által kinevezett 12 tagu bizottmány közreműködésével igyekezett egybeállítani, mely méltányos s igazságos tény, miszerint a megye értelmisége befolyása alatt óhajta a kijelölést végrehajtani, nyilatkozott helyesléssel fogadtatva, kevés változtatással elfogadtatva megállíttatott; de azon elvi megállapodás ellen, miszerint az 1791-beli XII. törvények értelmében csak megyebeli bírtokos lehessen kijelölhető, s ez alapon megválasztható, a román választók egy töredéke által, leginkább Russu néhai! — megyei titkok titkos igazgatásai alapján (kinek nézete az, hogy mentől kevesebb román ajku választások hivatalnoknak, jogos s méltányos felszólamlással) egy óvas adatott jegyzőkönyvre, hol sérelmőket nyilváníttak, hogy ezen elv kimondása által csak a román hivatalnokok lennének kijátszodva, mely állítás egyhangulag visszautasítva a bizottmány által, ezen kimondott elv miatt közszajnálatra olyan képes, köztisztvisletben álló magyar jelölt ellen is alkalmaztatott, ki a megye törvényszékéhez alkalmaztatni valóságos nyereségnek ösmertetett; de kimondott s törvényen alapuló elv lévén lehető, szigorúan alkalmaztatott.

A tisztviselői névsort e becses lapok már közölve, ismétlés lenne újból elősorolni.

A gyűlés menete—választásához képest—elég mérsékelt módon folyt le, hogy pártok itt is, mint bárhol, alakultak, felesleges elősorolni; de csendesen s minden vizsálynélkül, habár sok nem bizottmánya tagok is közre óhajtottak működni, hogy zavart előidézzenek, az által titkos s önérdékű céljaikat elérjék; de a pártok tömörülése megbiúsította a vészmadarak terveit, s reméljük, hogy megyénk jeleni átalakulását a nagyon óhajtott egyetértés, kölcsönös bizalom s hazafias érdekegyeség alapján szilárditani s biztosítani lehetend — a mit adjon is az egek urala!

A megyei árvabírószáki alap — számadásai — megvizsgálása s átvétele végett egy három tagu bizottmány nevezetett, kezdelel további intézkedésig a megyei tisztviség bizatván meg.

A kiküldött járásbírószáki továbbig is meghagyattak, csak a mihályfalvi Szász-márton-falvára fog áttétetni, hol a megye praetoriuma, fogdák, alkalmasnak véleményeztetek az egyes bírószáki részére, holott Búrkös, mint posta országgyűlési állomás, a roz utam miatt megközelíthetetlen Sz. Mártonfalva felett sok tekintetben előnnyel bír; felse emlitve több előnyeit, bir egy rendes vendéglővel, a mi nélkül az igazságot kereső felek, ha more patrio nem tarisznyálnak, Hahn polgártárostól éhen ülhetni; bir postaállomással, a mely a közönségre kimondhatatlan előny, Búrkös birtokosságának társadalmi élete, fejlődnek indult emelkedése, munkás szorgalma bizni jogosít, hogy idővel kis mezővárossá nővendi ki magát, a melyet elősegítve a kért vásárlók megnyerése — ez által iparosok, kis kereskedők telepedése — a környékbeli számos értelmiségnek egy kis központ lehet, melyet e magas s igazságos kormányzat fejleszteni hazafias kötelesség; nem tekintve arra, hogy némely önző és boszus egyéniség — csupa személyeskedésből — a búrkösi posta-állomást Szász-Magarei nevű faluba óhajta tétetni, holott Felső-Fehérm. érdeke, hogy idővel Búrkös N.-Selykel postai egybekapcsolatba jöhessen, s ez által valaha a megyének is Botyavölgyén keresztül jó közlekedési útja lehessen; felhozott okokból reméljük, hogy a felsőbbség belátva Búrkös előnyét, kérésének helyet engedend, miután némely kedvezmények is ajánlottak.

Felső-Fehérmegyei felterjesztése.

Nagyméltósági magyar királyi felelős Miniszterium!

Melyik magyar honfiai kebel nem dagadna örömben, hogy 19 sanyarúságos és szenvedélyteljes évek után, újból azon kedves hangzású címmel szólíthatja meg saját törvényes kormányát? Ha az egyes honpolgár így érez, hogyan fejezzük ki mi egy megye képviselői, mit érzünk, midőn először van ismét jogunkban és alkalmunkban ugyanazt tehetni, s mindamellott, hogy 19 évek óta ezt reméltük, ezen munkálkodtunk, s így sorsunk jobbra fordultán egy perczet sem esztgedünk, áldjuk a Gondviselést, ki elérünk engede, hogy szeretett hazánk igazságos ügyének diadalát megláthassuk, keresztyén buzgalommal esedeztünk a Mindenhatóhoz, miszerint engedje, hogy az oly sokat szenvedett hazánk jóvendőjét kezökben tartó hazánkfiak, haza és királyi szék felvirágzására és megerősítésére célzó törekvéseit áldásos siker, tartós eredmény kövesse.

Egy felelős miniszterium létezése okvetlen feltételezve vala, midőn a mult évtizedben reményeink és óhajaink teljesülését csak távolról is sejdíthettük volna; alapját képezte ez ugyszólvá vágyainknak, s reá valóan építve minden várakozásaink; de azért koránt sem vagyunk azon irigylendő állapotban, hogy legfelsőbb kormányunk törvényes életbeléptével egyszersmind alkotmányunk teljes helyreállítását szemléltessük.

Tagadhatlan, hogy nehéz körülmények között és a 18 év óta dúló, nyomasztó kormány-rendszerek következtében nagyon is zilált hazai állapotok közepett lépett a nagyméltósági magyar királyi felelős Miniszterium a kormányra, s ember fölötti munkát követelne az, ki számoltalan sérelmeink orvoslását azon országosan áldott percztől várna; de más részt tagadhatlan az is, hogy hosszú hónapok teltek el az örömdetes esemény óta, és főleg Magyarországnak királyhágonnineni részeiben majd semmi nyomát sem látjuk alkotmányunk helyreállításának.

Nagyméltósági magyar királyi Miniszterium! Valóban nem tudjuk mily végzet az, mely királyhágonnineni szűkebb hazánkra oly súlyosan nehezedik, miképp a lefolyt 18 év alatt ez vala a Sz. István birodalmának azon része, mely leg több próbatételeknek volt kitéve, s dacára annak, hogy ez idő alatt meg nem tört, sőt nagyobb ragaszkodást tanusított hagyományos politikájához, mégis jelenleg is, midőn pedig nem vártuk volna, oly mostohán részesítettük közös alkotmányunk helyreállításában.

Meg levén győződve, hogy nem a hazafiaságaról ismert felelős kormányunk akarathányában kell keresnünk ennek indokát, bizalomteljesen fordulunk a nagyméltósági magyar királyi felelős Miniszteriumhoz azon alázatos kéréssel, méltóztatna az országgyűléstől nyert felhatalmazásánál fogva, tekintettel az országos kívánságokra minél előbb cselekedni, mert mint tudjuk, az országgyűlés nem

arra hatalmazza fel felelős kormányunkat, hogy a királyhágonnineni részekben a végleges rendezésig minden az öröklött roz és gyűlölt állapotban hagyassák; de igenis szabad-kezet engedett, hogy belátása szerint ideiglenesen is szomorú állapotunkon segítsen; már pedig alig biszszük ezt elérhetőnek a nagyméltósági magyar királyi felelős Miniszterium eddig követett eljárásával, midőn a főbb hivatalokban az osztrák rendszer eddigi leghivebb beénezei, nemhogy elmozdítottának, de sőt mint egy jutalmazásul annak, hogy hazánk érdeke ellenében az abszolutizmust, és nem kevésbé roz provisoriumot is éveken át szolgálták, állomásaikban meghagyatnak, hogyan szilárdul hát a jelenlegi kormányba vetett bizalmunk és hitünk, midőn ezen illetén hivatalnokok közvettük a hazafias kormányval való érintkezésünket, azért alázatos kérésünk oda megy ki: méltóztatna a nagyméltósági magyar királyi Miniszterium vagy közvetlen velünk királyhágonnineni megyékkel érintkezni, vagy pedig az által, hogy multjoknál fogva lehetlenné vált hivatalnokoktól megtisztítván a főbb polczokat, tihetőbbé tegye nekünk az ideiglenes, de ki tudja meddig tartó állapotot.

Sajnosan vettük tudomásul, hogy miután a Felsőleg legkegyelmesebb királyunk a nagy-szebeni 1863—64-beli törvénytelen országgyűlés határozatait érvényen kívül helyezi, annak egyik legkárosabb kifolyása az erdélyi legfőbb törvényszék továbbra is fenhagyatik.

Fájdalmasan lepett meg bennünket továbbá az, hogy kormányunk az országgyűléstől nyert felhatalmazást nem arra használja fel, miszerint az országban általánosan gyűlölt és kiszámíthatlan károkat okozott osztrák törvénykezést eltörölve egy lépést előre haladna a már kétségen felül álló unio kérdésben; azt a codificatio végleges rendezéséig továbbra is fentartatni rendeli.

Nagyméltósági magyar királyi felelős Miniszterium! Lehet, hogy egyeseknek tanácsára történt ez így, miután meg vagyunk győződve, hogy egyetlen egy törvényhatóság sem fog ezen tanácsadókkal egy nézetben lenni, annyival inkább, mert ezen sarkalatos törvényeinkbe ütköző eljárásra semmi szükség nincs, mivel a Királyhágon túl gyakorlatban levő törvénykezést szintugy lehetett volna minden fenakadás nélkül itt is alkalmazni, nem kétkedünk azon, hogy felelős kormányunk tekintettel a közönségre, ezen rendeletét a lehető legrövidebb idő alatt visszavonja, fölmentvén jelenleg hivatalba lépő hazánkfiak, azon kényszerűségtől, hogy alkotmányos korszakban törvénytelen rendszernek nyujtsanak segédkeztet.

Óhajtottunk volna, sőt reményelttük is, hogy megyeinket a királyhágonnineni törvényhatóságok mintájára fogjuk rendezhetni, de a helyett a szomorú emlékeztető Nádasdi-rendszer minden hátrányos intézményei továbbra is fenhagyatnak, sőt a törvényhatóságokhoz küldött, már pedig felelős kormányunktól eredő utasítás egészenben emlékeztet a Nádasdi-féle utasításokra mennyiben meg törvényesen el nem törtült önkormányzati jogkörünk még annyira sem terjed, hogy hivatalnokainkat kiszemel-hessük, mert mai csak a qualificatio-ról szóló tétel reá szorít ugyszólvá, hogy alig választhatnánk más törvényszéki tagokat, mint a mult rendszereket átszolgált, s nagy bizalomnak nem örvendő beamtereket.

Visszás állapotnak tűnnék fel nekünk az is, hogy a szolgabírói és egyes bíróságok ítéletei ellen történhető felelősségek kikerülve az általunk választott megyei törvényszékek, amaz a változatlan minőségben meghagyott királyi főkörmányszékhez, ez pedig a hasonemű királyi táblához menjen; e tárgyban is alázatos véleményünk és kívánságunk oda megy ki, méltóztatna a nagyméltósági magyar királyi felelős Miniszterium minél előbb megrendelni, hogy ezen ügyeket keblbi, illetőleg megyei bír-aink végezhessék.

Nem látjuk át szükségességét annak, miért kellett a szomorú idők emlékeztető es. kir. esend-örseget a néhai erdélyi részekben fenhagyni akkor, a midőn az a Királyhágon túl nélkülözhetővé vált, nem állítjuk, hogy minden rendőrséget feleslegesnek tartunk, de pótolhatna e testületet megyei hajduink szaporítása, kik az államnak is kisebb ter-heré esnének, és alkotmányos fogalmaikkal inkább megegyeznének.

Nem gondoltuk volna, hogy az oly rég óhajtott felelős kormányhoz intézett első alázatos felterjesztésünk oly sok méltóságos panaszokat, orvoslatlan sérelmeket tartalmazzon, vajmi szivesebben fogalmaztunk volna egy örömmel visszatitkrozó feliratot; de úgy tartjuk, hogy ez helyén lesz akkor, midőn arra okaink is meglesznek.

Most azonban hazafini kötelemünknek ismerttük bizalomteljesen a nagyméltósági magyar királyi felelős Miniszteriumhoz fordulni, figyelmeztetve nem teljesült jogos követeléseinkre, és előadva legalázatosabb óhajainkat.

Hogy pedig dacára a megyék szervezésében kibocsátott miniszteriumi, de alkotmányos fogalmainkkal össze nem egyeztethető utasításnak, mi a mai napon belé böcsátkozunk megyénk szervezésébe, ezt főleg azon reményben tesszük, hogy a nagyméltósági magyar királyi felelős Miniszterium átértve okadatolt ellenvetéseinket és közöbajain-

kat; mielőbb kielégítő eredményt fogjuk ezeknek tapasztalhatni.

Ns Felső Fehérmegye állandó bizottmányának folyó 1867-ik évi július 27-én tartott gyűléséből.

Erd. gazd. egyesületi pénztárnoki jelentés.

Az erdélyi gazdasági egyesület választmányának f. év július havi ülésében azon határozat hozatott, hogy a vidéken lakó t. cz. egyleti tagok beiktudott alapítvány, kamat, vagy részvénydíjak pénztárba jutásáról és párokra lett árszról, ha nyugtájok nem kézbesítették — minden hó elején hirlapilag nyugtáztassanak — miáltal meg leend takarítva a nyugták szétküldésére megkivántató posta-bélyeg s esetleg ajánló díj. Ezen határozat foganatosításával megbízott s alól jegyzett pénztárnoknak meghagyott egyszersmind, hogy a szelvényes nyugtákat elkészítse, bármikor a tiszt. egyli tagoknak vagy megbízottjaiknak helytt adja ki.

Midőn az egyleti választmány ezen határozatáról van szerencsém a t. egyleti tagokat értesíteni, közlöm alább következőkben azon t. cz. tagok névsorát, kik a f. év június és július havában postán beiktudták folyó, vagy hátrálék, kamat, vagy részvény-járlékaikat s nyugtájokat át nem vették; kérvén, hogy nyugtájokkal rendelkezni sziveskedjenek.

Folyó év június és július havában küldték be

1. alapítványi kamatot:

1. Tisza László egyleti alelnök M. Csányból 1866 és 1867-re 74 frt.
2. Réz Sámuel Radnóthól 1866 és 1867-re hátrál. 1 frt 50 kr.
3. Kende Sámuel Kernyesdől 1864 és 1866-ra 18 frt.
4. Czece Péter Dézről 1864—1867-re 24 ft.

2. Részvénydíj:

1. Kinizsy Mihály Dicső-Szt-Mártonból 1865 és 1866-ra 10 frt.
2. Bedő Sándor Varásfalváról 1866—1867-re 12 frt 60 kr.
3. Varásfalva közsege 1864—1867-re 20 frt.
4. Ágh István Guraszadán 1865—67-re 15 frt.
5. Márk József Kis-Enyedről 1866—1867-re 12 forint.
6. Fejér Alajos Preszákáról 1866—1867-re 10 forint.
7. Báro Kemény Kálmán Vécéről 1863 és 1867-re 19 frt.
8. Györfy Ádám Gy.-Szt-Királyról 1864 és 1866-ra 15 frt.

Óhajtom, hogy jövő hóban számosabb küldeményt nyugtázhassak, mely óhajom teljesülése végett, hazafni tisztellel kérem fel az egylet tagjait, hogy a f. év. 89. sz. elnöki felszólításnak minél előbb eleget téve, azokban pályázati járulékaikat, illetőleg hátrálékaikat lehető gyorsan beiktudják, nehogy az egylet választmánya komolyabb lépéseket tenni kénytelenítessék, melyek mind a követelőre, mind a tartozóra egyiránt kellemetlenek.

Kolozsvárt, augusztus 7-kén, 1867.

Dr. Hintz György.

erd. gazd. egyli. pénztárnok.

Levelezés.

Felső-Szálláspatak, júliushó végén, 1867. — Méltóságos gróf Kun Kocsárd úr a következő években három magyar népiszola alapját vette meg Hátszegvidéken; u. m. Borbátvizen, Nagy-Pestényben és Felső-Szálláspatakon, mindeniknek külön 1000 ezer frtot o. é. ajándékozván. Az alapítóke gyarapítására több vidéki, különösen pedig helybeli t. adakozók hozzájárulása folytán, a felső-szálláspataki iskola alapítóke eddigél közel 4000 o. ért. frtra rug, melynek kamatja a helybeli tanító esekély fizetését teszi. A helységnek még saját iskolaháza nem lévén, mlgos Mara Lőrincz úr — neje néhai Lukács Leontina úrhölgy emlékére — az iskola részére egy telket adományozott. Az iskolaház felépítésére mlgos gr. Kun Kocsárd úr 200 o. é. frttal; mlgos báró Kemény Miklós úr, mint adakozó és gyűjtő is tetemes összeggel járulva hozzá, ide számítva az e célra tartott iskolabálok tisztá jövedelmét is; valahára azon kedvező helyzetben vagyunk, hogy a helységnek Isten segedel-mével telire saját iskola-háza is lehet.

E célból június 30-ka tüzetvén ki az alapító ünnepélyes letételére; gróf Kun Kocsárd úr mlga, mint megyei egyházi főgondnok, jun. 29-én Felső-Szálláspatakra érkezvén, az iskola meglátogatása alkalmával egy tanuló — az iskola nevében csinos üdvözlő beszéd kíséretében — egy nemzetiszintű kis fizérrel tisztelte meg.

Másnap 10 óra tájt, meghívás folytán, számos összesereglett vidéki s helybeli intelligentia és egyházi nemeselek előtt, az iskolai növendékek vezetőjük feltgyelete alatt nemzeti lobogóval megjelenvén, az alapító letéti ünnepély, egy általuk elzengett buzgó egyházi énekek kezdetét vette.

Aztán az ü. boldogfalvi ev. ref. lelkész tiszt. F. J. úr az iskola telken egy népnevelésről szóló jeles alkalmi beszédet tartván, végén a hivatkozott iskola-építés ezutáni segedelmezésre is buzditva, az iskolai telekről szóló okmányokat olvasta fel. Az okmányokat — több nembeli jelenleg érvényes pénzdarábokkal együtt — egy e célra készített pléh szelenczébe téve, mlgos gróf Kun Kocsárd úr az iskola alapítóke sajátkezelébe letette.

Ezután az iskola növendékei a Kőlcsey-hym-nusból három versszakot elénekelve, t. G. M. úr tartott a nagyszámú egyházi nemeselek román nyelven egy korszerű felvilágosító beszédet; föl-emitvén benne többek közt, hogy hajdan a nemes-séget inkább a csatatéri vitézség s egyéb anyagi érdem következtében nyerték; mig az jelenleg inkább a szellemi műveltségben előhaladás által szerezhető meg és tartható fenn. Végre az illetőket buzditotta, hogy gyermekeiket ne tartóztassák el az iskolától, hol azok, szellemi műveltségre s ezáltal valódi lelki nemességre tehetnek szert.

Megjegyzendő, hogy a vidéki egyházi nemeselek s gyermekeik is — kevés kivétellel — ügyesek, szép termetűek, magyaros viseletűek és fogékony eszték; csak, fájdalom! a régebbi iskolahiány miatt előhalosodván, nagyon kevés bírja csak meg lehetőséi is a magyar nyelvet; sőt jelenleg is a nagyobb rész — tán szegénységük következtében? — iskolakötelezett gyermekét az iskolától, kivált a tavaszi, nyári s őszi munka-időszakokban, merőben eltartóztatja. Hanem reméljük, hogy ezen, valamint sok más égető bajon is a nemzeti kormány czélszerű intézkedései által tán valahára segítve leend.

Bevégződven a helyszínen az alapító letétele; következett helybeli iskolai főgondnok mlgos Mara Lőrincz úr házában rendezett 80 terítéktől diszebed, melyen az egyházi nemesség is képviselve volt. Az ebéd zeneszó mellett, kedélyes társalgás — természetesen ezélzatos toasztok kíséretében — nagyon vigan folyt le.

Délután a piacon népmulatság volt; s a népdicsőretére legyen mondva, bár az ital nem hiányzott egész estig; a legszebb rendben folyt le.

Ugyancsak ebéd után tartott meg a helybeli magyar iskola növendékeinek közpróbatétele is, gr. Kun Kocsárd úr mlga elnöklété alatt, ki minden tanuló a tantárgyakból kikerdeve, az érde-meseket megdicsérvén, végeztével mindenki tanuló-nak pénzbeli jutalmat osztott ki.

Este pedig mlgos Kenderesy Albert úr házá-nál az iskola javára bál volt rendezve, melyben a meghívottak nagyobb része meg is jelent. A rendezők által dicsőretre méltó tapintattal és finom izléssel diszített teremben, az elég nagyszámú úri társaság oly jól találta magát, hogy csak hajnalban a Rákoczy-induló zengése mellett, a legnagyobb meglepődéssel távozott el. A terem egyik ajtaja fölött, szabályos, nagy diszbutükben, e korszerű és sokatjelentő jelszók voltak olvashatók:

„Népnevelés a szabadság és egyen-lőség alapköve!”

A tisztá jövedelem 40 frt o. é. az iskola fel-építésére fordítatik.

Végre kötelességemnek tartom nyilvánosság elé terjeszteni, hogy még 1865-ben m. vásárhelyi tanár t. Szabó Sámuel úr F.-Szálláspatakon megfordulván, a helybeli m. iskola részére 5 új tort ajándékozott, oly kikötéssel, hogy azokat, az 1865/6-i iskolai évben jött tanulók közül: a magyar nyelvben legtöbb jártasságot tanusított növendékek között közpróbatét alkalmával kiosztszék. De, fájdalom! épp a mult évben olyan tanuló, ki az említett jutalmat elnyerni érdemes lett volna, az iskolába egy sem lépén; az előbbi években jötteknek pedig, a meghagyása szerint kiadni nem szabadván, a jutalom kiosztása elmaradt. Most pedig, miután az illető t. adakozó úr, az adomány kiosztását az iskolai előjáróság szabad rendelkezése alá boesátotta át, határozottatott: hogy a jövő nyilvános vizsga-alkalmával a legjobb igyekeztű — különösen a magyar nyelvben legtöbb eredményt tanusított — szegény tanulók közt könyvbeli jutalmul osztassék ki.

A jelen, valamint a mult évi közvizsga-alkalmával is, mlgos báró Kemény Miklós úr úrhölgy, edes anyja néhai gr. Nemes Karolina nyomdokait követve, emlékére 5 frt o. é. adományozott, mit a jobb tanuló növendékek között könyvbeli jutalmul mindkét versben ki is osztottunk.

Azon t. adakozó urak, kiknek neveit a helyszűke miatt fel nem említhettük, ne vegyék roz neven; hiszen a jó Isten előtt, azon kívül is, minden jótétemény föl van jegyezve. Szives adományaitk pedig, az iskola nevében, fogadják mindnyájan forró halánkat.

A mindenható Isten egyen-egyen, különösen pedig a mi nagyérdemű főispánunkat, mlgos gróf Kun Kocsárd urat, mint hunyadmegyei egyházke-rületének főgondnokát iskoláink és egyházaink föl-virágzására, még sokáig éltesse!

Tankó Ferencz, tanító.

Küküllőmegye, aug. 16. — A „Kolozsvári Közlöny 97-dik számában, a „különfélék” rovatában, közöltetett, hogy „Küküllőmegye depu-tatiót küld a kir. biztoshoz, mely folyó hó 17-dike táján fogna (Kolozsvárra) érkezni. A küldöttség vezetője maga a főispán. A mlgos gróf főispán úr megbízott kinyi-latoztatni, hogy azon hír merőben alaptalan.

Mártonffy Ignác, h. főjegyző.

KÜLFÖLD.

A „Times” Európa helyzetéről.

A „Times” egy igen eszesen írt szelmelet kü-zöl a continens helyzetéről, mely lényegében így

hangzik: Bár a valóságos háború eddig még csak távoli eshetőség, de a fegyveres béke meglevő és nyomasztó rossz. A háború el nem odátartatnak sem kívánságaink, sem félelmünk által, ezért nyugalommal kell tekintenünk az eseményeket, nekünk úgy tetszik, hogy a háború valószínűsége a két császárnak Salzburchban tervezett találkozásának következtében nehezen fog nagyobbodni.

Először is alig tehető fel, hogy a francia uralkodó, bár mennyi erélyt, bármi csekély érzékenységet s bármilyen nagy közönyt tulajdonítsanak is neki mások érzékenysége iránt, éppen azon pillanatot választotta, melyben mexikói vállalatának következményei oly iszonyatos bizonyosságot tesznek ellene, nem kevésbé kétségbeesett jellemű új tervek előterjesztésére azon embernek, kinek a mult-kori terv dugába dőlt az elvárhatatlanság következtében. Azt mondják azonban, hogy politikai szenvedélyek az erélyesség minden tekintetétől szárnyalják, s Ausztria, mely még fájdalmasan érzi a nem rég tapasztalt megaláztatást s ezért boszút szomjazik, mindenbe beleegyezzen, minél fogva a tavali győzelem még egyszer megmérkőzhetne a csataterén. Erre nézve is hajlandók vagyunk azt hinni, hogy vannak emberek, kik gyorsabban hallják a fülvészt, mint embertársaik. Ha Ausztria Poroszországgal ellen bármilyen váratott volna Franciaországtól, akkor ennek Bécs vagy Prága előtt lett volna helye, a midőn Franciaország segélyének hasznát lehetett volna venni; éppen úgy, mint Dánia, ha kilátása volt, Németországnak Franciaország segélyével ellenállhatni, a segélynek csak a Dannewirke vagy Düppel mellett vehette volna hasznát. Ha Franciaország ezen természetes szövetségeseiért egy újabb sem bírta, vagy akarta megmozdítani, midőn még a csataterén álltak; esélyes-e gondolni, hogy most, midőn földön hevernek, ügyeiket felkarolni s szövetségüket nagyra becsülni fogja? Vannak ugyan Franciaországban féltékeny kedélyek és tüzes fók, kiket a német nemzet emelkedése nem hagy nyugodni. De egyelőre a háború és béke még a francia császár kezében van, ki okos és hideg számító, kinek háta megett ott áll a francia nemzet nagy zöme, s különösen a parasztság, takarékos és jó módú faj, melynek semmi kedve oly harcra keveredni, melynek kimenetele még a legvérmesebb nemzeti húság előtt is kétséges. Könnyű, a két versenyző nemzet készülődéseire, a lö- és gabnavételekre, a még nyílt vizsgálódásokra, Mainzban és egyéb délnémet váraknak a poroszok általi megszállására, a német egységnek a vármegyék kiterjesztése általi előhatalására s mindenek előtt az észak-schleswigi kérdés meg nem oldott állapotára utalni. Hol oly benső és nyílt a harag, hamar találatok ürügye az ellenségeskedésre. De mi nem igen hiszünk, hogy egyetlen casus belli idézze elő a háborúra való elhatározást. Ily esetekben valamely nemzet inkább azon érték által hagyja magát vezetni, mit a célhoz köt, s azon lehetőség által, mely mutatkozik, hogy azt elérje. Felszámítja a költségeket s latba veti a remélhető nyereséggel. Ha Franciaország oly féltékeny lett volna, mint ellenei és barátai némelyike által vázoltatik, ha jól megfontolta volna mindazt, mi mellette vagy ellene szól a háborúnak, melyre, mint mondják, oly rég óta készül, bizonyára éreznie kellett, hogy az ellenségeskedésre való alkalom eltűnt előtte. Mi kezdettől fogva úgy tekintettük a német nemzetiség megerősödését, mint az európai nyugalom biztosítékát. Már azon tény maga, hogy Németország ez egész idő óta növekedésben volt, s hogy Franciaország ezt nyugodtan szemlélte, elég megnyugtató volt. Ha ez utóbbi nem találta jónak hozzászólni a kedvező pillanathoz, joggal feltehetjük, hogy igazságos és észszerűnek látszik előtte, mind végig hallgatni. Több egy événél immár, hogy Franciaországnak azon szándékot tulajdonítják, miszerint Poroszországgal viszályt kezdjen, s e viszály, úgy mondják, csak elhalasztott, mert Franciaország nem volt elkészülve a párbajra, s szükségképpen szövetséges társak után kelle járnia. Minden kétségen kívül áll azonban, hogy e viszályban Franciaország kényszerülve lett volna egyedül, vagy éppen nem harcolni. Alig szorulunk a bécsi „Presse” bizonyosságára, hogy biztosítva legyünk, miszerint „Ausztria összeszedi magát”, s nem egy könnyen fogja továbbra is rongálni államkincsét és népeit annak visszaszerzése végett, a mit nem csak Németországban és Olaszországban örökre elvesztettnek tud, sőt minek viszapótolhatlan elvesztést csaknem nyereségnek tartja Ausztria becsapása ezután otthoni, vagy legvégső esetben keleti irányt fog venni. Pénzügyeinek javítása, beligazgatásának reorganizációja, különféle nemzetiségei közt az egyetértés és szeretet előmozdítása s Oroszországnak a keleti kérdés különféle phasisaiba való befolyásának tulkapcsait ellensúlyozni: — ezek lesznek törekvésének főcéljai. Valjon Franciaország megelégszik-e ezzel, vagy sem, a világ, vagy legalább Ausztria és Olaszország meg van vele elégedve. — Lehetetlen volna megmondani, hogy egy francia-német háború sokféle esélyei miféle taktikára bírnak egykor egyikét, vagy másikat a nevezett államoknak jövőben; de ha hadizenet történnék, valószínűleg semlegességet fognak kinyilatkoztatni, s a modern hadviselés oly gyorsan halad előre, hogy a fő ellenek közti harc valamely új Solferino, vagy Sadova által el lenne intézve, mielőtt még a semleges nézőknek

idejük lett volna, magukat közreműködésre elhatározni. Erről Napoleon császár, ha netán valami kért volna benne, könnyen meggyőződhetik, ha az osztrák és olasz sajtó nézeteit tanulmányozni akarja, mielőtt Salzburchba indul.

MEXIKÓ. A párisi „Figaro” hitelesnek látszó magánlevelet közöl Mexikóból, mely igen szomorú részleteket tartalmaz Miksa császár végnapjából. A levél így hangzik:

„Kedves barátom! Felhasználok X. úr elutazását, hogy önnek azon peleton fényképét át-küldjem, mely Miksa császárt agyonlőtte, valamint azon helyét is, hol Mejia, Miramon és a császár kivégeztettek. Az átvívó el fogja beszélni, mily gyűlöletes szerepet játszott bizonyos ember, ki a Quadelupe-rend nagy keresztjét viselte, főkamrás és Miksa barátja volt, s mindezek dacára a császárt megvásárolta Lopezről, kinek a 2,000 unca arany fizetését garantírozta, s azonfelül 7,500 piaster előleget adott. De alig hogy a császár kezükben volt, a derék mexikóiak régi szokás szerint megcsalták Lopezt, megtagadták tőle a hátralevő összeg kifizetését, s a tisztikar bankettjén nyíltan kérkedtek vele, hogy az összeget, melyért becsültükkel jótállottak, ki nem fizették. A meglepetés egyébiránt oly ügyesen volt előkészítve, hogy azok, kik Miksa császárral Santa-Cruz erődben voltak, kivétel nélkül elfogattak és megkötöztek, a nélkül, hogy tudták volna kivel van dolgok. A császár nem találtatott ágyában, mert már reggeli 2 órakor Mejiaval lóra ült, hogy a Cerro de la Campanán táborozó seregek elvonulásáról intézkedjék, melynek 5 órakor kellett volna végbemennie. A terv abban állott, hogy Miksa kiront összes haderejével, s keresztül vágja magát a fővárosig. Ez reánk nézve szerencsétlenség leendő, mert a köztársaságiak nem gátolhatták volna őket az elvonulásnál, s a kirekesztőleg a mi költségünkön viselt polgárháború, minden remény nélkül kedvező eredményre, bizonytalan időre meghosszabbított. A szegény Miksa soha sem hitte, hogy agyon fog lővetni, s mindjárt elfogatása után írásban kiballagattatást kért Juarez-től. Nemsokára azonban a bánásmódból, melyben részesült, sejteni kezdé a neki szánt sorsot, s felkérte Ausztria és Olaszország (?) követét, hogy minden áron törekedjenek őrizetét megvesztegetni és futását lehetségessé tenni. A császár, Miramon neje és bizonyos Salm hercegnő közt megállapított menekülési terv kivihetlenné bizonyult. Kétségtelen, hogy Escobedo mindenről értesítve volt, nyugodtan engedte folytatni az előkészületeket, remélve, hogy a császárt futási kísérlete közben elfoghatja. Az ügynökök, tudván ezt, nem csekély zavarba jöttek, mert egyrészt Miksát segítve, cseleltalanul compromittálták magukat, másrészt nem tagadhatták meg a császár kérelmét, hogy pénz oszszának szét a katonák között. Kényes helyzetnek Escobedo abbéli parancsa vetett véget, hogy két óra alatt halálbüntetés terhe alatt Queretaro-ból eltávozzanak. Az ügynökök valószínűleg tagadni fogják ezen részleteket, de senki sem leendő képes bebizonyítani, hogy legcsekélyebb kísérletet tettek volna Miksa megmentésére.

A császártól még ruházata egy részét is ellopják; kivégeztésekor egyik szolgálójának mellényét és felöltönyét viselte; a ruhadaraboknak Queretaro-ban készült fényképét ide mellékelem. Ezen titkon előállított fényképet nekem a katonai főorvos adta, ki a császár holttestét bebalzsamozta. Ő Felsége, valamint Miramon is, oly rendíthetetlen bátorságot tanúsítottak, hogy Mejia velük összehasonlítva gyengének tűnt fel, habár ő is katonához méltón viselte magát. A császár 5 golyó taláta; földre rogyott s jelt adott, hogy szenvedésének véget veszenek. Két katona föléje hajolt, de fegyvereik nem sülték el. Erre a harmadik lőtt, kinek golyója a mell jobb részébe fúródott. A császár öltönye meggyaladt, fájdalmában jobb kezével görcsösen melléhez kapott s mellénye negyedik gombját leszakította. Szolgája vizet öntött ruhájára, hogy a tüzet eloltsa. Ekkor előlépett a szakaszt vezető altiszt és szíven lőtte a császárt.

KÜLÖNFELÉK

— Ő Felsége születésnapja f. hó 18-án városunkban nagy ünnepélyességgel lön megülvén. A megelőző estén a város fényesen kivilágított, középületeknek, egyetek helyiségein nemzeti zászlók tűztek ki. Reggelre viráddalág ágyu-üdvözlések üdvözlék a napot a fellegváról. D. e. 10 órakor a hivatalos testületek megjelentek a piaristák templomában, hol szép számú közönség gyűlt egybe a nagy mise hallgatására, melynek érdekét emel az, hogy a karban helybeli mikévdellő énekesnők, zenészek stb. működtek közre. Mise után a kir. fő-kormányzók, Kolozsmegye alkotmányos tisztikara, a város előjárósága, egyházi és tanári testületek tiszteltek kir. biztos ő nmlgánál, hódoló tiszteletüket és szerencsekívánatukat jelentve ki Király ő Felsége részére. Az egyházi ünnepélyt királyi biztos ő nmlgánál fényes díszlakoma követte, melyhez a k. kormányzók s megyei hivatalos testületek, főpapok, országos képviselők s tekintélyes főurak voltak hivatalosak. Az ebéd fölött a helybeli katonai zenekar működött, mely a vendégek oszlásakor királyi biztos ő nmlga szállása előtt foglalta helyét s játszott nagy néptömeg jelenlétében. Ebéd

fölött királyi biztos ő nmlga igen magasztos hangon tartott s költőileg meleg és hazafias toasztot monda ő Felségeért a magyar királyért, ki Isten szabad ege alatt a nép és diplomai kar jelenlétében a szent magyar királyi koronával fején s vállain az apostoli palástal, oldalán Szent István szabályával tette le esküjét, igérve e karddal védeni az Erdélyvel egyesült magyar királyság integritását s alkotmányos szabadságát. A népek millióinak, a kik ő Felsége trónjának védelmére készen állanak életüket, véreket feláldozni, mert a király alkotmányos trónjának biztonsága, egyedüli biztonsága a nép alkotmányos szabadságának is, e népek millióinak óhaját hiszi ő exljá kifejezni, midőn alkalmat vesz, hogy ez ünnepélyes napon kifejezze azt, mit a nemzet úgy is minden nap imába foglal, hogy a Mindenható ő Felségét az emberi élettől kitelhető leghosszasabb ideig éltesse. — Háromszoros éljen követte a fennebbi eszmék körül forgó, igen szabatos és szép dialecticával tartott beszéd, mire a katonai zenekar a fejedelmi himnuszra rábuzta. A vendég-társaság délután négy és öt órakor oszlott el, búcsútiszteletet téve a lovagiasan művelt főtrnak, kinek Erdély érdekében tett eddigi munkássága, melynek eredményeit nemsokára látni fogjuk, már is tagadhatlan érdemkoszorúkat fűzött halántékai körül.

— Ő Felsége Küküllőmegye és Udvarhelyszék közönségei részéről, az alkotmány helyreállítása, a koronázás és ezzel egybekötött legfelsőbb kegyelmi tények alkalmából hozza intézett hódoló és hálafelelőket elfogadni és legkegyelmesebben tudomásul venni méltóztatott.

— A városi képviselőre tegnapelőtt este fejeztetett be a szavazás. Tizenötféle névsor is forogván fenn, a szavazatszedőknek meglehetősen dolguk van; s alig hiszünk, hogy 4—5 nap előtt megtudhassuk az eredményt.

— Maros-Vásárhely sz. kir. város tanácsa a székely nép kivándorlásának megakadályoztatására a Kralovánsszky György ügyvéd által e célra hagyományozott alapítványhoz való csatoltatás végett a magyar belügyminiszter utján a magyar tudományos akadémiához 130, egyszáz harmincz frt o. é. küldött be.

— Az új törvények és kormányrendeletek, mint halljuk, a miniszterium felügyelete alatt hivatalos kiadásban legközelebb meg fognak jelenni.

— Az 1862 diki rögtönbírósi szabályzat, biteles hírek szerint, megszüntetett, s az 1846 ki magyar statialis szabályzat fog ismét életbe lép-tettni.

— A városunkban f. hó 26-án tartandó román gyűlésre nagyban folynak az előkészületek; a vezérfrfiak közül már néhányan tegnapelőtt megérkeztek.

— A választásoknál kimaradt hivatalnokokat kezdik elhelyezgetni; legújabb Kolozsmegye volt prov. főbírájáról halljuk, hogy Dobokamegye verificáló bizottmánya elnökének nevezetett volna ki.

— Marosszékről pár honvéd aláírásával egy levél küldetett be, hogy többen ottan a honvéd nevet viselik, kiknek ily előzményét nem tudják, más helyről származván be oda. A levél közlését azért látjuk fölsőlegesnek, mert ottan is van honvéd egyet, s minden honvéd ott fogja magát igazolni, a ki akarja viselni a honvéd nevet.

— Ismét nagy zivatarról értesítnek, mely a mult héten a Mezőség több helyiségein vonult át; Aranykúton ez alkalommal a villám egy embert ütött meg.

— Szépné-Mátray Laura a budai színházban vendégszerepel, hová szerződötték volna is, ha már nálunk szerződve nem volna.

— A magyar orvosok és természetvizsgálók mostani XII. nagygyűléséről Dr Oláh Gyula szerkesztése alatt Rimaszombatban egy „napi közlöny” jelenik meg érdekes tartalommal.

— Tegnap este, mint Szent István király napja előtti estén, városunk újra fényesen kivilágított.

— A sétatéren mult vasárnap rendezett tűzijátékot nagy közönség bámulta meg, s Ulrich ez alkalommal is bebizonyította, mennyire jártas a pirotechnikában.

— Kossuth Lajos a „M. U.” és a „Hon” hasábjain egy levelet bocsát közre, melyben haza nem-jövele okát fejtegeti. A levél, mely a jászladányi választókörletéhez van intézve, annyiban is érdekes, mert mintegy ultimatumképpen szól.

— A politikai vádakat folytán nagy sajtóvétségek miatt elítelt, vagy vizsgálat alá helyezett honfiakra nézve f. év jun. 9-kén kelt leg-felsőbb elhatározás kedvezménye — a „B. p. K.” szerint — a hadseregnél s tengerészenél szolgálatban álló oly egyénekre is kiterjesztett, kik ama cselekvények által egyszersmind a katonai zászlóhűség esküit is megszegtek.

— A Schuller leányok az idén körutat szándékoznak tenni Németországon, s mint értesülve vagyunk, utazásuk alkalmával városunkban is hangversenyt adnak. Külföldi lapokban sok szépet olvastunk a fiatal nagytalentedű művésznőről. Reméljük közönségünk nem vonandja el tőlük partfogását.

— Kutyalván a napokban, hírszerint, egy asszony két mostoha leányát, kik közül egyik 13,

másik 15 éves volt, a behevített süttőkemenczébe dugta s az ajtót rájuk zárván megégette őket. A mint beszélnek, ott a helyszínén a kiszívottakat törvényszékieleg felbontották, egészen meg valának sültve. E borzasztó tett majdnem bízhetetlen és az örülltséggel határos. De úgy kell lenni, hogy vagy e hir nem való, vagy pedig ha az, megfoghatatlan, hogy a bűnös nő nincs letartóztatva.

— A koronázási költségek Pest város részéről összesen 119,327 frtra rugtak.

— A horvát posta és távíra, ide érve a határvidéket is, október 1-től fogva magyar miniszterium illetékébe vonatnak; a horvát pénzügyi hivatalokban pedig a horvát nyelv fog hivatalos nyelvvé használatni.

— Bukurestben az egész miniszterium beadta lemondását.

— Csehországban mint a „Zukunft” írja — nagy kelete van a zabnak s rozsnek, Porosz-, Francia- és Angolország versenyeznek megvásárolni, ugyane lap szerint: nemsokára harcztildeben száguldó lovak számára.

— Bismark grófnak különös szerencsétlenségei vannak a vasuton. Néhány év előtti kalandját, melyben egy kis megnevezhetetlen háziko s annak bezárt ajtaja voltak a főszereplők, ismeri az olvasó. Most ujabbban a waggon ajtajának becsapása alkalmával jobb kezének több ujját össze-zúzta.

— A brünni piacszról, mint értesülünk, jelentékeny szállítási megy végbe francia számlára. Egy lókereskedő maga 3000 lónak szállítását vállalta el.

— A bukuresti román congressust következő megjegyzéssel kíséri a foederativ irányú „Politik”: Délkeleti határszélünkön túl oly dolgok vannak készülöben, melyek osztatlan figyelmünket minden tekintetben megérdemlik. Mint Bukurestből írják, ott azon tervvel foglalkoznak, hogy egy román congressus hívassék egybe, melyre a határon inneni románok is hivatalosak volnának. Ha nem is akarjuk gyanusítani a tervezett gyűlést, hogy idegenszerit tendenciája lesz, annyi bizonyos, hogy nem tudományos kérdések feszegetése képezendi egyedüli célját, kivált oly országban, a hol a politikai discussio semminemű korlátot nem ismer. Ha meggondoljuk, hogy a gyűlés tagjainak majdnem beláthatlan mennyiségű politikai anyag fog rendelkezése alatt állani, hogy nemcsak a Dunafejedelemségeknek vannak tarka óhajai, hanem a határon inneni románoknak is, nem félkedhetünk, hogy a románok szemleli egysége felől mondott dictiók után a politikai viszonyok is szóba fognak kerülni. Ha pedig egyszer Bukurestben megindult a politikai discussio, ha a Kárpátokon innen és túl lakó románok kiváló férfai eszmecserébe bocsátkoztak — lehetséges lesz-e, hogy egy oly tárgy ne hozzatnék szóba, mely évek óta kedvezenz eszméje a bukuresti románoknak. Könnyű kitalálni, hogy Daco-romaniát értjük. Ez eszme, igaz, még első fejlődésében van, de e magból még bizonyos körülmények között sok minden válhatik. Nem mintha a legközelebbi jövőben várnók a gyümölcsöt, távolról sem! jelenleg csak azt vesszük tudomásul, hogy Daco-románia geographiája szerint a Tisza északi vidéke képezné északi határát. És valóban, a Daco-románia eszméjével tűzött játék oly terjedelemtől nőhetne, mely nem igen kellemes emléket hagyna hátra a Szent István korona ügyei jelen vezetőinek történetében. — Ezeket akartuk figyelmeztetni, ők lesznek felelősek, ha nem sikerülne neki azon eszközök feltalálása, melyek alkalmassak még a távo veszély látszatát is megsemmisíteni.

— Az orosz 300 millió franknyi kölcsön m. szombaton kevés részvétre talált, a mi az aláírásra nem kedvező jel, mivel az angol nép nincs jó hangulatban Oroszország irányában. 1859 óta Oroszország hatszor vett kölcsönt Angolországban s következő összegeket kölcsönzött: 1859-ben 7.000,000 font sterlinget; 1860. 6.210,000 ft sterlinget; 1862. 15.000,000 ft sterlinget; 1864-ben 6.000,000 font st.; 1866. 6.000,000 ft st.; 1867. 4.500,000, összesen: 44.710,000 font sterlinget, vagy: 1 milliárd 117 millió 650,000 frankot. Az új kölcsönnel 6 milliárd 750 millióra rugnak az orosz adósságok. Az 1864. év deficitje 85 milliót tön. 1866-diki válság súlyosan nehezült az egész birodalomra, s innét fel kell tenni, hogy a mostani deficit sokkal emelkedett. A pénzügyi helyzetnek az utolsó három év alatt volt fitokszert volt e feltevést igazolni látszik. A közönség tehát jogos bizalmatlanságot helyez e kölcsönbe.

— Új házassági akadály. A bécsi tanácsnál e napokban egy jegyes pár engedélyért folyamodott az összekelhetésre. Miután azonban a szükséges okmányok kiállítására két 50 kros bélyeg kellett, egy hivatalnok a mennyasszonyhoz ment s ezt megjelenté. Ez azonban sokalta a forintot, s inkább felhagyott házassági szándékával.

— Adoma Schmerlingről. Az exminiszterhez, ki jelenleg a „Salzkammergutban” tölti a nyári idényt, midőn a gmundein tón áthajózott, valaki azon kérdést intézte, mikép hagyhatja el ily fontos időben a fővárost. „Mióta nem kell többé a Schottenthor előtt komédiát játszanom, felel Schmerling úr — elég szabad időm van.”

— Ira Aldrige, a nagy néger színész, a minap Lodzban, Gácsországban, Szent-Pétervárra

való utazása közben idegláz következtében hirtelen meghalt. E korunknak legnagyobb színművésze 1805-ben született Afrikában. New-Yorkban lépett fel először mint műkedvelő; első babérait „Othello” szerepével aratta Londonban a Convent-garden színházban.

— Igen különös történetet közölnek a 15-diki bécsi lapok. 1865-ben Tomschek Bécsben lakó földbirtokos jószágigazgató leányát vette nőül. A házaspár igen boldog volt. Egy napon a nő férjével Bécsből Laxenburgba köcsizott, az úton a lovak megvadultak, a kocsi feldől, s ezáltal a nő nemcsak megsérült, hanem korán szült, s holt gyermeket hozott a világra. Erre heves idegláz szállta meg, melyből kigyógyult ugyan, de még borzasztóbb állapot fogta el — megőrült. Egy ideig férje házában maradt, midőn azonban hosszabb ideig nem javult, elmehetett gyógyintézetbe akarták elhelyezni. A mint oda szállták, a szerencsétlen nő utközben megmenekült, s minden nyomoztatása sikertelen volt. Díjakat is tűztek ki annak, ki megtalálja; de senki sem tudott nyomába venni. A fátoly, mely hollétét fedte, csak a napokban lebbent el. A mariazelli bucsusok, s az alpesi turisták igen jól ismerik a stíriai alpesek ama helyét, mely a „holt asszony” elnevezés alatt ismeretes. E sziklacsoporthoz közelében körülbelül fél év óta egy félig meztelen, szörnyű állapotban levő nő lakott, ki azonban csak ritkán jött a lakházak közelébe; vállán két faágból font nagy keresztet hordott, soha sem koldult, hanem mindig csak a falu elé tilt. A lakosok alig pillanták meg az asszonyt, már is oda hordták neki az élelmet; az egész környéken borzadályos tisztelettel viseltettek iránta, s majdnem úgy tekintették, mint valami szent vezeklőt. Nem sokára azonban a környéken több tüzeset fordult elő, a gyújtogatások egymást érték, s gyújtogatónak a „keresztes nő” ismerték fel. Nyomozni kezdtek, s a szerencsétlen asszonyt végre egy barlangban meg is találták, a mint száraz faleveleken aludt. Annnyira félték azonban tőle, hogy senki sem mert hozzányúlni. Két vadász-legény végre megfogta, s megkötözték. A szerencsétlen borzasztóan védte ugyan magát, de nem szabadulhatott ki, s a legközelebbi faluba szállították. Az előhívott orvos constatálta, hogy a szerencsétlen pyromániában szenved. A tébolyodott több nyilatkozata a lelkeszt pedig arra birta, hogy Bécsbe T. urnak írjon, az oda jött s a nőben megismerte — nejét. Magával vitte, hogy maga adja át a gyógyintézetbe; a szerencsétlen nő azonban utazás közben meghalt, s mult szombaton temették el.

— Felszólítás. Szeptember 8-án lesz a küllömlőmezei honvéd egyetlet alakító gyűlés megtartandó, mely gyűlésre megjelenni tartsa minden mezei küllömlőmezei honvéd becsületbeli kötelességének, egyszersmind kiki hatásköréhez képpel puhatoljon, a 48—49-ki csatákba elestekről, a tábori korodákban elvezettekéről — neveiket feljegyezve — hozza magával a gyűlésre. Kinizsi Pál, id. jegyző.

Hivatalos értesítések kivonata.

Kinevezés. Péchy Andor a pénzügyminiszteriumnál tiszti fogalmazó segéddé nevezetett ki. Névmagyarítás. Nyirbátori Murmann János vezetékeve „Murányi”-ra, pesti pénzügyi tan. Teller Ignác v. n. „Ivánfi”-ra változtatott. Pályázat. Mázsasteri állomásra M. Portuson szept. 3-ig.

Árverés. Kolozsvárt Szász György és neje fekvősegei aug. 27., szept. 27. — Sz. Udvarhelyt Kassai Dániel fekvősegei szept. 22., octob. 22. — Dobokamegyében, Kendi-Lónán néhai Karácsonyi Ádám fekvői szept. 23., oct. 28.

Csöd és egyezkedés. M. Várhelyi kereskedők Moldován testvérek és Álgya Dániel összes vagyonuk felett az egyezkedési eljárás megengedett.

Csödmegszüntetetés. Kolozsvári Szabó Gergely vagyona felett.

Távirat nyitott Baranyamegyében Harkányban f. hó 10-kén; Nógrádmegyében Szécsényben f. hó 3-kán.

Vásárbetiltás. Az Abonyban aug. 20-án, Felegyházán aug. 18-án, Kun-Szt-Miklósán aug. 22-dikén tartatni szokott vásárok a Ceglédén és Dán-Szt-Miklósán kiűtött marhavész miatt betiltattak.

UJ POSTA.

— Kormánykörökben — mint Bécsből sürgönyzik — remélik, hogy a küldöttségek műve szept. elejéig be lesz fejezve. Az ebbeli várakozás az utóbbi minisztertanácsban, melyre Andrassy gróf meghívott, kifejezést lelt azon határozatban, mely szerint a magyar országgyűlést szept. első napjaira (állítólag 4-re) egybehívják, hogy sürgős tárgyakat terjeszsenek eléje, melyek azonban nincsenek valami különös viszonyban az államjogi kérdésekkel.

— Salzburgból 17-ről távirják: A francia uralkodópár megérkezése holnapra délután van kitűzve. Ugyane napról kelt párisi távirat szerint, a császári pár Párisból az nap reggelén elindult.

— Bukarestben Bozianu és Vernescu, Cuza volt miniszterei, mint aug. 16-ról távsürgönyzik, új cabinet alakításával bíztattak meg.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Aug. 17-kén: 5% Metalikus 100 frt 56.50, 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 66.90. Kamat 59.40/1860. Kölcsön 86.—. Bankrészevény 691.—. Hitelezési részvény 200 frt 184.20. London 10 ft st. 100 ft 23 1/2, kr 125.30. Ezüst 122.40. Cs. királyi arany 5.97 1/10.

Augustus 17-én: Földtehermentési kötvény Magyarországi 69.25. Erdélyi 64.75.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DANIEL.

NEM HIVATALOS

ÁSPIS SÁMUEL

(Kolozsvárt, bel-tordanteza 11. sz. a kegyesrendiek temploma mellett.)

Ajánlja a tisztelt közönségnek s az iparüzlet barátainak thea, rhum, bor- és liqueur üzlete mellett a legújabb mód szerint ujonnan felállított

ECZETGYÁRÁT

a közönséges eczeten kívül, mely minden tekintetben felülmúlja az eddig előállítottakat, az úgynevezett

ECZET-ESSENCIÁT és SPIRITUST

is állít elő, melyek közül az elsőnél egy rész vizet, a másodiknál két rész vizet vegyíthet.

Ez eczetek különösen alkalmasok a szállításra, egyszersmind minden névvel nevezendő téli besavanyításokra is; szolgálhat végre kitűnő jószág bor- és citrom-eczettel.

Mind ezekből képes nagyobb és kisebb mennyiségben minden megrendelést a legutányosabb árakban gyorsan és pontosan teljesíteni; készleteiből mustrával ingyen szolgál.

Ugyancsak felülírtuln eladó egy igen pompás, már használatban volt, de jókarban levő ruganyos

ÜVEGES TÉLI HINTÓ.

(263)

ISKOLAI KÖNYVEK ÜGYÉBEN.

Alólírt egész tisztelettel felkéri a t. tanár és tanító urakat, hogy a jövő új iskolai évre szükséges tankönyvekre megrendeléseiket mielőbb sziveskedjenek megtenni, hogy a netalán meg nem levőket a kellő időre megszerezhessem.

Nagyobb mennyiségű megrendeléseknél a küldeményeket bérmentve küldöm, saját kiadásaimból pedig az illető tanár uraknak, s a szegényebb sorsu tanulók számára ingyen példányokkal szolgál.

Föld-gömbök, Atlások, és egyes föld-abraszok jutányos árban kaphatók.

Kolozsvárt augusztus hó 1867.

STEIN JÁNOS,

erd. muz. egyt. könyvtáros és kiadó.

(130)

Első rangu Párisi, Pesti és Rochlitz híres gyógyszerész ház Bergmann és Comp. által feltalált következő szerek ajánlatnak kegyes figyelembe vétel végett:

Katrány-szappan, bőrtisztáltságok ellen 1 darab 40 kr.

Köszvény-gyapott, minden rheumaticus fájdalomnak kitűnő hatással egy pakét 40 és 80 kr.

Szakállnövelő tinctura, legbiztosabb szer még igen fiatal embereknek és a legrövidebb idő alatt erős szakállat nevelni 1 és 2 frt.

Jég-pomádé, évek óta ismert és híres a haj fodításra és erősítésére 1 üvege 40, 60, 80 kr.

Foggyapott, mindennemű fogfájalmak egy pillanat alatti megszüntetésére, egy tok 30, 50 kr.

A francia cs. államokra nézve szabadalmazott.

Kolozsvárra nézve egyedüli raktár.

WOLFF JÁNOS gyógyszerész.

(193)

VAS KERTI BUTOROK

összerakhatók, legújabb divat szerint.

1 frt 90 kr egy elegans, divatos, összerakható vas kerti szék.

7 frt egy elegans vas kerti pad; ezeken kívül asztalok, karszékek, és mindennemű kerti és nyárilaki butorok találhatók a legutányosabb árakon BRÜLL ANTAL vasbutor-gyárában. Bécs, Alsergrund, Hahngasse, Nro. 6. Raktár: Kolowretring Nro. 10. Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűvel (Bel-farkasutca 74 sz.)

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében kapható:

Dr. Dillinberger Emil. Gyógyászati Vény-

Zsebkönyv, a bel- és kül- betegségekre,

valamint a szem-, fül-, és bőr-bajokra nézve a bécsi iskola szerint.

Magyarította id. Purjesz Zsigmond. Ára 1 frt 60 kr.

A hány kérdés, annyi felelet,

vagyis

népszerű természettan.

Irta M. D. Lévi Alvarez, francia eredetiből a 25-dik kiadás szerint fordította Deák Farkas. Ára füzve 60 kr.

Az erdélyi muzeumegylet évkönyvei.

I-ső kötet: (1860—61. 4-rét 26. 158 l.) 1 frt 70 kr.

II-dik kötet: 3 rajztáblával. (1862—63. 4-rét 147 l.) 1 frt 60 kr.

III-ik kötet: 18 rajztáblával 1864—65. 4-rét 3 frt 20 kr.

IV-dik kötetének I-ső füzeté. 1 frt. — kr.

Fénykép-Albumok

papir, vászon és bőrkötésben 80 krtól 10 frtig.

Nagyobb, úgynevezett Cabinet fényképekhez

50 képre 8 ftról — 12 frtig.

Kossuth Lajos arczképe

élet nagyságban 2 frt.

Kárpitpapir (Tapetten) minták

nagy mennyiségben több mint 600 különböző színben és rajzban kaphatók választás végett kisebb s nagyobb szobák bekárpitozására. Raktárt nem lehetvén ily nagy terjedelmű cikkből tartani, a gyárral kötött szerződésemnél fogva minden megrendelés az itt levő minták szerint, az eredeti nyomtatott árjegyzékben foglalt gyári árak biztosítása mellett, a leggyorsabban eszközölhető.

Ugyan csak STEIN JÁNOSnál Kolozsvárt:

Pozner Károly Lajos

első magyar és kir. szabadalmazott

vonalzó intézetének és kereskedelmi

könyvgyárának

főraktára,

a hol is intézetek, gyárosok, kereskedők és iparosok számára megkívántató, valamint háztartási és gazda-tiszti számadásokhoz, úgy szintén községi hivataloknak szükséges — bármily alaku — kisebb és nagyobb vonalozott és vonalzatlan könyvek — nagy választékban — határozott gyári áron kaphatók.

Megrendelések vidékre is pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Irodalmi újdonságok gyors ide szállításáról gondoskodva van.

Legújabb hangjegyek nagy választásban hetenként érkeznek.

A meg nem levő könyvek és hangjegyek gyorsan meg szerezhetők,

Nagyobb és kisebb földgömbökből magyar felirattal mindég készletet tartok.

BUTOROK,

házi és konyha eszközök

szabad kézből eladók; belső-farkasutca 54 szám alatt az emeleten.

(274) (1—1)

Haszonbér,

Ns. A-Fehérmegyében — Háporton helységében N.-Enyedhez egy — M.-Ujvárhoz egy és fél órai távolságra van, egy kényelmes lakó házzal és jó állapotban lévő, gazdasági épületekkel ellátott, azonnal haszonbérbe vehető birtokrész.

Értekezhetni helyt lakó tulajdonos Miksa Miklóssal.

(272) (1—3)

Három darab szántóföld

a kolozsvári határon a legjobb helyen és trágyás, kisebb és nagyobb

eladó.

Értekezhetni hidelvén 326 számú háznál, a tulajdonossal.

(266) (3—3)

Telettetés.

Méltóságos Dindár Elek ur györgyfalvi jószágába bivalok vállalatnak telettetés végett. Értekezni lehet Kolozsvárt bel-királyutca doktor t. Bojtha József urnál, vagy pedig a helyszínén.

(268) (2—3)

Haszonbéri hirdetés.

Dicső-Szent-Mártonban ns. Küllömlőmezei székhelyén országos s több közlekedési utak központján, egy ujonnan épült emeletes vendégfogadó, földszinti két lakó szobával, ivóház, konyha, kamara, pincze, padlás és két vendégszoba, az emeleten egy tágas teke szoba, nagyétterem, mely egyszersmind téiben bálház is, és öt vendégszoba, hozzá tartozó korcsomárolhatási joggal, továbbá 24 lóra istálló és tágas szekérezin, folyó 1867-ik év szeptember hó 29-ik napjától kezdődőleg egy vagy több évekre haszonbérbe kiadó.

Bérleni szándékozók értesítettnek, hogy a megkívántató biztosítási összeg (hypotheka) mellett, az évi haszonbér összeg felére, a bérlés kezdetével előre lefizetendő.

Addig is értekezhetni személyesen, vagy bérmentes levél által kereskedő Burnócz János urnal

D. Szent-Mártonban.

(64) (3—4)

A fogak tisztasága és épen tartása végett.

Orvosi figyelmeztetés!

Alólírtuak több év óta volt alkalma dr. J. G. POPP Anatherin Szájvizeről, úgy saját használat, mint beteginél megrendelés által azon meggyőződést szerezni, hogy ezen szer vitathatlanul minden más tétort felülmúl, mert nem csak hogy a szájból a rossz szagot eltávolítja, hanem annak tisztaságát fenn tartja és a fogakat épen tartja.

Lovag Schaller August m. p.

Dr. med. és az orvosi egyetem tagja

Bécsben.

Egy palack ára 1 frt 40 kr.

Csomagolás 20 kr.

Erdélyországra nézve főraktárosok: WOLFF J. ENGEL J. és dr. HINTZ GYÖRGY gyógyszerészek Kolozsvárt; továbbá kapható az ország minden gyógytárában.